

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1373/2018
02.07.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступају Слободанка Ђорђевић и Ружица Стојановић Соколовић адвокати из ..., против тужене „Војвођанске банке“ АД Нови Сад, коју заступа Милан Ивошевић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о изјављеној ревизији тужене против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4276/17 од 25.01.2018. године, у седници одржаној 02.07.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 4276/17 од 25.01.2018. године и пресуда Основног суда у Нишу П1 1696/16 од 18.09.2017. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1696/16 од 18.09.2017. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено решење о отказу уговора о раду број .. од 23.03.2016. године као незаконито, а тужена обавезана да тужилу врати на рад и призна јој сва права на раду и по основу рада, почев од дана престанка радног односа. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилу на име трошкова парничног поступка накнади износ од укупно 116.250,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4276/17 од 25.01.2018. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда, док је ставом другим изреке одлучено да се одбија захтев тужиле за накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужена због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код тужене на пословима вишег референта за производе за становништво - филијала ..., на основу анекса уговора о раду од 18.05.2012. године. Решењем тужене од 23.03.2016. године, тужили је отказан уговор о раду због престанка потребе за њеним радом, применом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, а након доношења Програма решавања вишка запослених 22.03.2016. године и коначне листе запослених који су утврђени као вишак. Због смањеног обима посла, на радном месту сарадник за производе за становништво у филијали ..., број извршилаца са 5 је смањен на 4, у оквиру којег је угашено радно место тужиље виши референт за производе за становништво. Тужена је извршила оцењивање запослених применом критеријума утврђених колективним уговором и програмом и том приликом на радном месту сарадник за производе за становништво у филијали ..., оцењене су ББ, ВВ, ГГ и тужила, те како је тужила оцењена најнижом оценом (2,43), отказан јој је уговор о раду. Послови које је обављала тужила придодати су запосленима којима није престао радни однос.

С обзиром на овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су закључили да у конкретном случају тужена приликом реализације програма решавања вишка запослених поступак није у целости спровела у складу са законом, јер је предвиђене критеријуме применила селективно, с обзиром да нису оцењени сви запослени у оквиру радног места на којем је тужила радила, те је на тај начин тужилу погрешно изложила конкуренцији. Такође, нижестепени судови су закључили и да је само формално укинута радно место тужиље, јер је и даље постојала потреба за обављањем тих послова, који су сада придодати другим запосленима, из чега произлази да тужена није реално извршила сагледавање структуре запослених, па тиме ни распоређивање запослених није потпуно оправдано.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужене указује да се наведени закључак судова у погледу законитости поступка приликом утврђивања вишка запослених, заснива на погрешној примени материјалног права, због које је утврђено чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Наиме, одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 75/14), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Имајући у виду да је код тужене према новом правилнику о систематизацији радно место тужиље виши референт за производе за становништво угашено, али да је исто било систематизовано у оквиру радног места сарадник за производе за становништво филијале ..., на којем је из тог разлога смањен број извршилаца са 5 на 4, тужена је приликом утврђивања кога ће од запослених огласити вишком морала да примени критеријуме који су утврђени колективним уговором и програмом, као и да изложи конкуренцији све запослене који су обављали послове у оквиру овог радног места. С обзиром на ово остало је нејасно на ком радном месту и које послове је обављала запослена ДД, те уколико је то у оквиру радног места сарадник за производе за становништво филијале ..., да ли је оцењена као и остали запослени на тим пословима и ако јесте којом оценом.

Како је у досадашњем поступку остало неразјашњено које је послове обављала запослена ДД, да ли је била оцењена, као и да ли су на њу били примењени критеријуми, којима су били изложени остали запослени приликом утврђивања вишка запослених, то ће у поновном поступку суд утврдити наведене чињенице и правилном применом материјалног права поново одлучити о захтеву тужиље. При томе ће водити рачуна да се не упушта у целисходност и оправданост донетих аката у поступку спровођења технолошког вишка код туженог, јер је право послодавца да у случајевима смањења обима посла, изврши реорганизацију рада и примени одговарајуће критеријуме приликом утврђивања вишка запослених, те се судови не могу упуштати у целисходност одлуке послодавца у вези тога.

Из напред изнетих разлога, применом чл. 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић